KURDISTAN NET کوردستان نێت
www.kurdistannet.org

برایانی بەڕێز کاکە مەسعوود بارزانی و مام جەلال تالەبانی

سڵاوێکی برایانەتان لێبێ‌و هیواموایە تەندروست بن..

هۆی نووسینی ئەم چەند دێڕە بۆ بەڕێزتان، ئەو نامەیەیە کە لەرۆژی ٦/١ بەئینگلیزی نووسیبووتان بۆ سەرکۆماری ئەمریکا؛ جۆرج دەبلیو بوش.

بەر لەهەموو شتێك، دەمەوێ بێژم کە ئێمەی کورد، سەبارەت بەو هەلومەرجە لەسنووربەدەرە خراپەی کە تێیدا دەژین، ئەگەر هاتو نەمانویست؛ نیازی دڵی خۆمان بەڕاشکاوی، بەنەیاران‌و ناحەزان رابگەیەنین، یان ناچار بووین؛ هێندێك لەئامانجەکانی خۆمان بشارینەوە لێیان، بۆ ئەوەی لەشەڕیان بەدووربین، بێگومان دەبێ لەنێو خۆماندا‌و لەگەڵ خۆمان راستگۆ‌و قسە لەڕووبین. دیارە، قسەی هەق رەقەو، کورد جوانیان گوتووە "دۆست ئەوەیە دەتگرێنی‌و، دوژمن ئەوەیە دەتکەنێنی"؛ لەبەر ئەوە دەبێ ببوورن لێم، کە بەم وشە بێکراس‌و کەوایانەم؛ دڵتان ناخۆش دەکەم، چۆنکە ئەز، وەك براو دۆستی ئێوە، بەپێویستی دەزانم؛ بێ لەڕوو بەرمایی؛ لەگەڵتان بدوێم.

براینە؛

لەنامەکەتاندا، ناڕاستەوخۆ، واپێشاندەدەن، کە ئەمریکا ناڕەوایی کردووە بەرامبەر بەکورد، کە گوایە منەتی نەزانیوە لەوەی چەکداری کورد، شان بەشانی چەکداری ئەمریکا‌و هاوپەیمانەکانی؛ خوێنیان رژاوە لەپێناوی ئازادیی عێراقدا‌و، ئەمریکاییەکان پاداشی کوردیان زۆر بەخراپی داوەتەوە.

هەر لەو کاتەدا چاوەڕوانیی ئەوە دەکەن لەئەمریکا؛ کە پلەی سەرۆکوەزیری، یان سەرکۆماریی عێراق، بۆ کورد مسۆگەر بکاو، لەباری ئابووریشەوە؛ خۆتان بە "مافخوراو" دادەنێن لەچاو عەرەبەکانداو، داوای پارەی زۆرتر دەکەن.

راستییەکەی؛ ئەم هەڵوێستەی بەڕێزتان، هەڵوێستێکی سادەکارانەو، هەڵپەی ناهومێدانەی لەکاروان بەجێماوانەیەو، لەمرۆڤی سیاسەتکار ناوەشێتەوە. ئەگەر چاوێکی بابەتانەو بەویژدانانە بەهەڵسوکەوت‌و کردەوەکانی خۆتاندا بخشێننەوە، بەتایبەتی لەسەردەمی دوانزە ساڵەی فەرمانڕەواییتاندا لە"هەرێمی ئاسایش"، چ پێش‌و چ پاش رووخانی رژێمی سەددام، ئەوسا تێدەگەن کە گوناهی هەرە گەورەی لەدەستچوونی ئەو دەرفەتە مێژووییەی کە بۆ کورد هەڵکەوتبوو، دەکەوێتە ئەستۆی دژایەتیی توندوتیژ‌و رکەبەریی ناحەزانەتان بەرامبەر یەکدی، بەڵام هەرزانفرۆشی‌و خۆ بە کەمگرتننتان بەرامبەر داگیرکەران‌و دوژمنانی نەتەوەی کورد. ئەز، وەك شارەزایەکی سیاسەت‌و جۆری بیرکردنەوەی رۆژاواییەکان، ئەمە دە ساڵ پترە، چ لەڕێی وتاری رۆژنامەوەو، چ لەڕێی وتووێژی رادیۆیی‌و، تەلەفزیۆنییەوەو، چ لەڕێی نامە ناردنەوە بۆتان‌و، چ لەڕێی پێوەندیی دوو بەدووەوە لەگەڵتان، دەمویست کارێك بکەم؛ کە ئێوە لەپێناوی بەرژەوەندیی

بەرزی نەتەوەی کورددا یەکبگرن‌و دەسکەوتی تەسکوتریسکی حیزبایەتی‌و بنەماڵەیی، بخەنە لاوە. ئەوەشم روونکردەوە بۆتان کە ئەمریکا برای باوکی کەس نییە، بەڵکو زلهێزێکی خاوەن بەرژەوەندییەو، بەپێی ئەو بەرژەوەندییەو، لەسنووری ئەو بەرژەوەندییەدا دەجووڵێتەوەو، هەڤاڵبەندو نەیار دەستنیشاندەکا.

ئەوەی راستی بێ، ئەمریکا، لەچوارچێوەی ئەو سنوورەدا، گەلێك کاری باشی بۆ کوردو، بەتایبەتی بۆ هەردووکتان کردووە. ئەمریکا لە ١٩٩١ەوە تا کەوتنی سەددام "هەرێمی نەفڕین"ی پاراست‌و، ئێوەش بەسەربەخۆیی فەرمانڕەواییتان بەسەر سێ ستاندا کرد، بەڵام بیرتان لەدواڕۆژ نەکردەوە، بەڵکو نیوەی تەمەنی "هەرێمی ئاسایش"تان بەشەڕی خۆکوژی برده سەر. پاش ئەوە ئەمریکا لە ١٩٩٨دا؛ هەردووکتانی لەگەڵ یەك ئاشتکردەوە، ئێوەش بەڵێنتاندا کە لەماوەی چەند مانگێکدا حکوومەتێکی یەکگرتوو و، پەرلەمانێکی لەئازادیدا هەڵبژێردراو بخەنە سەرپێ، کەچی تا ئەوڕۆ؛ کە ئەوڕۆیە؛ ئەو بەڵێنەتان نەبردە سەر. پەرلەمانەکەتان رەوایەتی نەماوەو، کاتێکیش دوو بەڕێوەبەرێتی هەبێ، دیارە؛ "هەرێم" لەباری قانوونییەوە بوون (وجود)ی نابێ. لەگەڵ ئەمەشدا، کاتێك کە ترکەکان روویان لە ئەمریکا وەرگێڕا، ئەمریکا روویکردە ئێوەو، داوای پێکەوە هەڵمەتبردنە سەر کەرکووکی کرد لێتان، بەڵام ئەوە بوو ئێوە، پێکەوە نەچوون، یەکێتی؛ چوار دەمژمێر لە پێش پارتییەوە چوو، و کەرکووکی کرد بە چوار کەرتەوەو، ئەوەبوو ئەو تاڵان‌و بڕۆییەو ئۆتۆمۆبیل فڕاندن‌و ئاودیو کردنەش روویدا، کە کوردی سووککردو، بیانووشی دایە دەست داگیرکەرانی ترك، کە لەئەمریکا، داوای چوونە دەرەوەی ئێوە لە کەرکووك بکەن‌و، ئێوەش لەباتی پێداگرتن‌و مانەوەو، دەرکردنی عەرەبە هاوردەکان‌و، نیشتەجێکردنی کوردە کەرکووکییە ئاوارەکان، لووس‌و باریك چەکدارەکانتان لەکەرکووك کێشایەوەو کەرکووکتان کردە "شاری برایەتی"، وەك ئەوەی شارەکانی دیکەی کوردستان، شاری دوژمنایەتی بووبن، نەك برایەتی. خۆ مام جەلال، هەر خۆی؛ چەند سەت پارچە زەویی لەسلێمانی‌و کۆیە بەخشی بەبەرەی ترکمانیی دەسکەلای رژێمی ترك، کە هەتا ئەوڕۆ؛ دانێکی خێریان؛ نەك بە کورددا، بەڵکو بەئێوەشدا نەناوە.

هەر یەك دوو رۆژ دوای ئەو کارەساتەی کەرکووك، نامەیەکم نووسی بۆ کاك مەسعوودو، مەترسیی کشاندنەوەی هێزەکانی کوردم لەکەرکووك پێڕاگەیاند. وەرامی کاك مەسعوود ئەوەبوو کە ئەوان "چی باش بێ بۆ کورد ئەوە دەکەن". بێگومان کشانەوەی هێزی کورد لەکەرکووك، هەڵەیەکی ستراتیژیی کوژەر بوو، چۆنکە کوردی کەرکووك بێ پشتیوان مانەوە. ئەمە لەکاتێکدا کە سەربازی ترك لەو رۆژەدا بەهیچ جۆرێك زاتی ئەوەیان نەدەکرد پەلاماری باشووری کوردستان بدەن. خۆ ئەگەر ئەوەیان بکردایە، ئەوا بەزیانی گەورەی رژێمی ترك تەواو دەبوو.

گەورەترین هەڵەی ئێوە ئەوەبوو، بێ هیچ گەرەنتی‌و بێ هیچ بەڵێن‌و پەیمانێکی ئەمریکاو بەریتانیا لەبارەی دواڕۆژی باشووری کوردستانەوە، نەك هەر خۆتان بەعێراقی دایە قەڵەم، بەڵکو

گوتتان کە گەلی کورد دەیەوێ لەسنووری عێراقدا بمێنێتەوە، ئەمە لەکاتێکدا کە ئێوە؛ رێی هیچ جۆرە گشتپرسییەکتان نەدا، تابزانرێ خەڵکی باشووری کوردستان، چیان دەوێ‌و چیان ناوێ.

لەلایەکی دیکەوە، هەوڵی ئەوەتان دەدا؛ لەکورد وا بگەیەنن کە سەرکردە عەرەبەکان‌و شیعەکان بەسیستەمی فێدەراڵی رازین. تەنانەت مام جەلال لەوتووێژێکدا لەگەڵ گۆڤاری ئەڵمانی "دێرشپیگل" گوتی: "سیستانی بەفێدەرالیزم رازییەو پشتگیریی مافەکانی کورد دەکاو، مرۆڤێکی مۆدێرات (معتدل)ەو لە خومەینی ناچێ". کەچی رۆژێک دوای ئەوە سیستانی ئەو قسانەی بەدرۆخستەوە. کە لەرۆژنامەی "میدیا"دا داوامکرد لە مام جەلال، راستی‌و ناڕاستی ئەو هەواڵە دەربخا، مام جەلال ئێستەو ئەوساش پەنای بردە بەر بێدەنگی. وادیارە هۆشیار زێباریش، نەیویستوە لە مام جەلال دوابکەوێ، بۆیە لەبەردەم "کۆمەڵی ئاسایشی نێودەوڵەتان"دا گەلێک پەسنی (مدحی) سیستانی دا، هەقی خۆیەتی؛ وەزیری عێراقە.

براینە؛

وەك دەزانن، ئێوە دەوڵەتی عێراقتان سەر لەنوێ بنیاتنایەوەو، سەروەرێتیتان بۆ عێراق وەرگرتەوەو، کۆتاییتان هێنا بەسەربەخۆیی ماڵۆچکەکەی کورد. تەنانەت کە "کۆمەڵی ئاسایشی نێودەوڵەتان" کە بەپێی بڕیاری ١٤٥٦ سەروەرێتی بۆ عێراق گێڕاندوە، ئەمەش هەر بەهۆی هەوڵ‌و تەقەلای وەزیرەکەی ئێوەوە، کاك هۆشیار زێباری بوو، وەك بەرپرسیارە گەورەکانی ئەمریکا دانیانپێدانا (الشرق الأوسط ٢٠٠٤/٦/١٠). ئەمە بێ ئەوەی کە بڕیاری ١٥٤٦ی (ك.ئا. ند) بەیەك وشە باسی کوردستان، یان کورد بکا. کەچی ئێستەش ئێوە ناتانەوێ بەخۆتانی بگرن‌و، بڕیارێکی بنبڕانە نادەن‌و، هەر دەتانەوێ کات ببەنە سەر، ئەگەرچی دەزانن، کار لەکار ترازاوەو، عێراق بووەتەوە دەوڵەت‌و، کوردیش کەمایەتییەکە لەنێو عێراقدا، کە بەدەوڵەتێکی عەرەبی دەناسرێ‌و، کێشەکەش لەکێشەی ئینتەرناسیۆنالییەوە، بووەتەوە بەکێشەیەکی نێوخۆیی و، ئێوەش لەمەولا وەك سەرۆك حیزب تەماشادەکرێن، خۆشتان نامەکەتان بۆ بوش هەر وەك سەرۆك حیزب ناردووە،و چەکدارەکانیشتان وەك میلیشیا تەماشا دەکرێن، چۆنکە چەکداری حیزبن، نەك لەشکری نەتەوەیەك‌و، رێ بە مانیان نادرێ،مەگەر ئەوەی ئێوە بچنەوە سەر شاخ!!! بەتەمان بچنەوە؟؟؟

براینە؛

ئەوجا، با بێینە سەر ئەو هوردە هەڕەشانەی کە دەیکەن‌و نایبەنە سەرو، بەقسەی سیستانی "هەڕەشەی ئێوە بۆ خۆکێشانەوە لەحکومەتی عێراق قسەیەکی کۆنە" (رۆژنامە عەرەبییەکانی رۆژی ٢٠٠٤/٦/١٠)، ئەگەر قسەکانی سیستانی بکەینە کوردی، دەبێ بێژین "هەڕەشەکەی ئێوە، چەمۆڵەی نێو گیرفانە" و، لەمەوە، دەبێ خۆتان بزانن ئەو سیستانییەی کە ئێوە چەند جار چوونە سڵاوی، رێزی ئێوەی چەند لایە. بەڵام باوادابنێین کە ئێوە ئەورۆ خۆتان دەکێشنە دواوە لەحکوومەت، ئەوجا چی؟ دەمێکە ئەو پەندە کوردییەم داوە بەڕووتاندا کە دەبێژێ "ئەوەی بە

کچێنی دەکرێ، بە بێوەژنی ناکرێ". خۆکیشانەوە،دەبوو پێش ڕاگەیاندنی حکوومەتی کاتی بوایە. ئێوە خۆتان دەکێشنەوە، ئەوسا حکوومەتی دانپێدانراوی عێراق؛ بە یارمەتی هەموو لایەك؛ لە هەموو عێراقدا هەڵبژاردنێك ساز دەکاو، ئەو حەلەش دڵنیابن کە جەماوەری کورد دەنگ بەئێوە نادات، ئەو شایەرو کوڕی ڕۆژو کۆنەجاش و خاوەن فایل و چڵکاوخۆرو گامەسلەك و خۆبژێن و کاسەلێسانەی کە ساڵانی ساڵە، بەلێشاو پارەی کورد دابەشدەکەن بەسەریاندا؛ پێش ئەوانی دیکە دەکەونە پەلاماردانتان. خۆ ئەگەر بەربەرەکانێی حکوومەتی عێراق بکەن، دەبێ ئەوە بزانن کە ئەوە جاری جاران نییە، چۆنکە، نە جەماوەری کورد دەگاتە فریاتان و،نە سووریاو ئێران و دەوڵەتی ترك، ئەو دەمە بەهەموو لایەك لێتاندەدەن و، داگیرکەرانی کوردستانیش، ئەو ئاژاوەیە دەکەنە بیانوو، بۆ کاولکردنی کوردستان و، دەرپەڕاندنی کوردو ئەنفالێکی نوێ. خۆ ئەگەر لەنێو حکوومەتدا بمێننەوە، ئەوا متمانەی زۆربەی زۆری کورد دەدۆڕێنن، چۆنکە ڕژێمی نوێی عێراق، زۆر زەحمەتە مافێکی فیدراڵی وابدا بەکورد، کە کورد دەیەوێ، جەماوەری کورد لەدەستدانی ئەو دەرفەتە گەورەیەی کە هەڵکەوتبوو بۆی، لەچارەی ئێوەی دەزانی.

براییینە؛

ڕێی ڕاست و دروست ئەوەیە، بەفەرمی و بێ پێچوپەنا، دان بنێن بە هەڵەی خۆتانداو، وەك سیاسەتکارانێك کە بۆ ئامانجێك هەوڵتان داوەو سەرینەگرتووە، بێنە قسەو، هەردوو بەڕێوەبەرێتییەکە بدەنە دەست ئەنجوومەنێکی سەتکەسیی بێلایەن، کە سەرپەرشتیی هەڵبژاردنێکی ئازاد بکا؛ لەو ستانانەدا کە بەدەست کوردەوەیەو، لەو شوێنانەدا کە بەدەست کوردەوە نییە، بەڵام کوردستانن و کورد دەتوانن نوێنەری خۆیان هەڵبژێرن. ئەوجا ئەو پەرلەمانەی کە دروست دەبێ، بڕیاربدا لەسەر ئەو هەنگاوانەی کە دەبێ بنرێن بۆ پاراستنی مافی کورد. ئێوە ئەگەر ئەم کارە بکەن و، ئەم هەنگاوە ئازایانەیە بنێن، ڕێزێکی زۆری نەتەوەی کورد بۆ خۆتان دەپچڕن و کورد لەدووبارە بوونەوەی شەڕی نێوخۆیی ڕزگار دەکەن، چۆنکە دڵنیابن کە مەنجەڵی خەموخەفەت و ناهومێدی کورد بەجۆرێك دەکوڵێ کە لێی دەڕژێ. تکای براتان ئەوەیە کە ڕێ بەو کوێرەوەری و کارەساتە ناهەموارانە نەدەن. مەبەستیشم لەم نامەیە بۆ ئێوە، تەنێ خزمەتی کوردە، ئەگەرنا خۆشتان دەزانن، کە ئەز نە بەتەمای پلەو پایەو، نە بەتەمای هیچ جۆرە دەسکەوتێکی تایبەتی و، نەچاوەڕوانی خێرو بێری کەسم.

ڕێزو سڵاوم دووبارە دەکەمەوە..

براتان

جەمال نەبەز

١٠ / ٦ / ٢٠٠٤